

Björnjakten

Solen har precis letat sig upp, det gnistrar i snön och ryker om andedräkten. Det är dags för björnjakt. En skara tappra ger sig iväg över snön. Hjort i spetsen tätt följd av sin gamla vän Njal och en samling snokar som inte anser älgjakt vara tillräckligt ärofyllt. Sven är skadad och kan inte följa med, Jacobi finner inte att jakt och dylikt är kristligt för en präst att göra även om han välsignade jaktlyckan i Sankta Sigrids namn. Det är förutom Njal, Ragna, Knut, Sukka och Ädla även Chava som följer med till skogs.

Vi ska först gå 40 spjutkast och sen väntar vår hundförare Skålben med två hundar och spjuten och då är vi halvvägs till idet låter Hjort förkunna, ivrig att komma iväg. Där har vi en genomgång av hur jakten ska gå till och efter det är det tystnad och lätta steg som gäller men nu går det bra att prata. Den goda stämningen från gårdagen lever kvar och samtalet om vem som ätit och druckit tillräckligt manligt och kvinnligt sin ätt till heder på hunaländskt vis avlöper utan alltför mycket osämja. Det är uppenbart att Snokarna inte verkar lida för mycket av kylan, men några riktiga jägare är det inte. Nej det rör sig lite klumpigt och Knut påtalar att "Är inte Kungens män i hämlarna finns ingen anledning att röra sig tyst" alltid efterföljt av ett skojsamt skratt, och en hård blick från Njal.

Nu har de smugit sig andäktigt tyst fram till idet. Långsamt och försiktigt ställer alla upp med var sitt björnspjut vid sin vänstra sida i en ring runt idet. Det finns inte björnspjut åt alla så Hjort tecknar åt Ädla som är väl försedd med både lång- och kortsax och skinngambeson att ta position ovanför idet och väntar protester men får ett illmarigt leende tillbaka. Som väntat vill Chava stå lite vid sidan om. Spänningen och upphetsningen bland deltagarna går nästan att ta på. Hundarna vet vad som gäller och håller tyst även de, till och med Knut. Det gäller att inte björnen vaknar innan allt är förberett, då kan det gå riktigt illa.

Nu viskar Hjort till Skålben och två små men kraftiga Långehundar ger till att skälla kraftigt samtidigt som den första krasar upp ett större hål och försvinner in under snön. Ett ynkligt gny hörs och sen är det tyst. "Skrik alla, nu ska björnen ut" hojtar Hjort och ger tecken till Skålben hundförare men det behövs inte. En yrvaken björnunge rusar ut och Ädla hoppar vigt ner från sin position och slår ungen med vetslös. Förvånad sitter hon gränsle över ungen. "Fort tillbaka, snart kommer mamman ut" skriker Hjort åt Ädla, och hon lyckas precis kasta sig undan när ett rytande som skakar marken hörs och björnmamman rusar ut. Den som inte känner ilningar längs ryggraden i det läget är inte av kvinna född.

"Stå fast, håll spjuten" skriker Hjort. Björnen stannar upp, nosar på sin unge, vem ska den attackera först? Hunden springer till sin förare och gömmer sig. Chava blir skräm, tappar spjutet och börjar retirera, "stå fast" skriker en förtvivlad Hjort. Björnen ser och går till anfall. Sen händer allt väldigt fort. Chava ändrar sig och tar upp spjutet samtidigt som björnen kastar sig på Chava. Det är precis att hon hinner och björnen rusar rakt in i hennes spjut. De som står en bit ifrån kastar nu spjut från båda sidor av björnen och den faller ned med ett kvidande. Vrålet som stiger upp ur Chavas strupe är lika hemskt att höra. Det rinner blod från hennes klädnad men hon verkar inte allvarligt skadad. Sen är det som en lättnad faller på övriga gruppen som stämmer in i hennes vrål. Jakten har lyckats och ingen är allvarligt

skadad. Efter en kort diskussion är nästan alla överens om att det är Chavas spjut som dödat björnen.

Ragna, fortfarande med detta Ödis liknande leendet på läpparna, raljerar och är svart i blicken över att Njal inte får pälsen för den skulle Hild behöva. Njal som fallit omkull, reser sig och viftar snön från sina kläder och skägg, och stegar ner i björn idet, där det hörs små grymtanden ifrån. Strax därefter stegar han ut, lerig och blodig, med en liten björnkulting i handen som han slänger framför Knut. "Se till så min Hild får en förbannad päls."

Älgjakten

Efter en ganska tystlåten frukost med flera som stönade om huvudvärk samlades de tre jaktföljerna utanför värdshuset. Hjort och de som skulle jaga björn med honom försvann åt sitt håll medan de två andra avvaktade. Så snart Öjvind och en hirdman anlände hade Get dragit dem åt sidan och de hade samtalat intensivt en lång stund. Sedan red hirdmannen iväg i galopp tillbaka mot Björknäs.

Get höjde sin stämma och snart var gruppen uppdelad mellan honom och Öjvind. Det var den senare som skulle leda älgjakten. Tillsammans med honom var ett tiotal personer, blanda Hella Gudruns Björndotter, Liv Knaphövde, Gjord Tygeson samt Reidun Mikladotter och Vidar av Ekehuvud.

De båda jaktlagen slog följe ned till bäcken men skildes där från varandra. Älgjägarna korsade bäcken och Öjvind höll ett förmanande tal om att nu gällde total tystnad. Den som fjärtade så det hördes kunde vända åter så nu var sista chansen att släppa ut sina gaser vilket flera ljudligt tog chansen att göra. Under tystnad vandrade sedan gruppen långsamt genom ett landskap med glesa låga tallar tyngda av snö och stora öppna kärrområden. Det enda som hördes var frasen från snön där man tog sig fram. Efter en timma höjde sig marken och tallarna stod höga. Här och var blev det helt snöfritt då vinden legat på i det pass man nu gick in i. Spänningen steg. Så närmade man sig slutet av skogen där ett smalt hårdfruset kärr gränsade av mot tätvuxen björkskog. Öjvind pekade ut platserna där de olika jägarna skulle ta pass. Så ljudlöst man kunde smög sig alla mot de angivna positionerna. Spänningen låg på topp. Så blev det fullständigt tyst. Den lätta brisen utifrån björkskogen mojade och det enda som hördes var råmandet isar i fjärran sjöar. En orre kom flygande och landade bara tjugo meter framför Vidar. Vid den fångstgrop där Reidun var posterad med sitt långa spjut "jamade" en lavskrika alldeles bredvid. Så hördes en gäll hornsignal i fjärran och allas hjärtan började slå. Drevkedjan hade nu börjat röra sig. Den befann sig nästan två kilometer bort nedgrävda i den öppna stormyrens snövallar sedan flera timmar. Först nådde bara enstaka rop fram från drevkedjan men snart hördes ljud från hela myrens bredd.

Plötsligt började det knaka inne i björkskogen och tre älgar kom utrusande på rad. De sprang rakt emot Vidar Ekehuvud som reste sig upp med spänd Långbåge och fick iväg en pil som träffade rakt i halsen på älgkon som var först. Den kastade kraftigt åt höger och sökte komma undan nedanför sluttningen i myrkanten. Där stod Hella som slungade sitt spjut som träffade puckeln. Kon vände åt höger igen för att försöka återvända till björkskogen men kom då att springa rakt ner i den grävda fångstgropen, täckt med sly och granris. Ljudlöst

försvann hon ur sikte ner i marken. Kalven hade vänt åt andra hållet och kom så att hamna mellan Öjvind och Reidun. Båda slungade sina spjut som båda träffade, Reidun i bogen och Öjvind i magen. Kalven fortsatte uppför sluttningen i den riktning jägarna kommit ifrån men föll samman halvvägs upp med blodet frustande ur näsborrarna. Han försökte resa sig igen men Gjord hade raskt sprungit uppför sluttningen och ändade dess liv med ett våldsamt slag med yxan i pannan.

Inte heller Liv gick lottlös från jakten: inte bara älgarna hade kommit farande ut björkskogen utan även en räv och en tjäder varav hon lyckades fälla tjädern i flykten med en välriktad pil från sin lätta båge. Älgtjuren hade vänt och rusat tillbaka in i björkskogen för att sedan synas springande nedanför höjden åt höger. Efter en stund kom de uppspelta drevkarlarna fram och man hjälptes åt att dra upp den stora älgkon ur fångstgropen. Flera brasor tändes. Älgarna togs ur, flåddes och grovstyckades. Valda delar grillades och flera i gruppen bjöd frikostigt på salt. Så tackade drevkarlarna för sig, tog med sig sin andel av köttet och försvann. De hade nästan tre timmar pulsande innan de var åter till sitt nattläger och ville komma fram innan det blev för mörkt. Där skulle de ha sitt eget gille som tack för sin insats. Berghems jägare återvände högljutt pratande till värdshuset.

Hur gick det då med Gets björnjakt. I det ide de skulle till fanns en känd människodråpare, en jättestor björnhanne. Med sig hade man Långes skickligaste jägare, Katja, med sina björnhundar. Sammantaget var man sju personer på denna jakt. Framme vid grytet grävde man föst undan en massa snö och is till idets ingång och så stötte man med långa spjut in i hålan medan hundarna skällande och morrande stod på helspänn utanför med övriga jägare. Ingenting hände. Då manade Katja sin minsta hund att gå in i idet vilket den mer än gärna gjorde morrande med tillbakadragna läppar så de gula tänderna syntes och svansen rakt upp i luften. Hunden försvann och sedan blev det tyst. Så kom den ut igen med förvirrad blick. Nu var det Katjas tur att slå eld på en fackla och krypa in i grytet. Hon rumsterade runt en lång stund och hon verkade gräva eller hacka. Så kom hon utkrypande med baken först släpande på ett stort bylte. Det var det halvt förruttnade björnhuvudet. "Den var död" var allt hon sa innan hon med en elak blick på Get lämnade övriga och försvann. Hela jaktstämningen var borta och alla kände sig snuvade på dagens nöjde. Tysta gick man åter. Björnen måste ha avlidit av de skador den fick vid en sammandrabbning med Berghemsbor under senhösten. Ingen trofé till någon. Björnkraniet hade Katja tagit med sig utan att fråga om lov. Men tystnaden gjorde att man på återvägen lyckas fälla en vättskrämd räv som springande korsade deras väg. Även två helt vita harar fälldes av påpassliga skyttar. Så helt lottlösa blev man inte. Så slutade jakten för dessa följn. På kvällen fanns flera sorters vilt på bordet. Med mycket enbär och salt var även räven ätbar.